

A 1623/näring

Tekijä(t):
Sosiaalidemokraattinen
ryhmä

Käsittelijä:
Elinkeinovaliokunta

Dnro 14-00192-1

Jäsen ehdotus pohjoismaisista kolmikantakeskusteluista

Kolmikantakeskus on pohjoismaisen mallin perusta. Keskustelumalli on yksi tekijöistä, jotka ovat tehneet Pohjolasta menestyksekkään alueen. Pohjoismaista kolmikantakeskustelua käytiin pitkään Pohjoismaiden ministerineuvoston, elinkeinoelämän ja ammattiyhdistysten välillä. Nämä keskustelut ovat nyt valitettavasti loppuneet kokonaan, sillä elinkeinoelämän osapuolten mukaan pohjoismaisen tason kolmikantakeskustelulle ei ole tarvetta.

Tämä on mielestämme valitettavaa. Kolmikantakeskustelujen käyminen on edelleen arvokasta, vaikka nykytilanne on erilainen verrattuna aiempaan, jolloin keskusteluilla oli enemmän painoarvoa.

On ymmärrettävää, että elinkeinoelämä katsoo pohjoismaisen kolmikantakeskustelun merkityksen vähentyneen. Nyt olemme tilanteessa, jossa muun muassa EU:ssa on 28 jäsenmaata, ja monen mielestä pohjoismaisen tason keskustelu voi tuntua turhalta.

On kuitenkin mahdollista saavuttaa paljon käynnistämällä kolmikantakeskustelut uudelleen. Kaikesta huolimatta pohjoismaisen tason keskustelussa on oma arvonsa, sillä osapuolet voivat löytää yhteisiä käytäntöjä vahvojen ja ennakoitavien pohjoismaisten työmarkkinoiden luomiseksi. Tämä voisi puolestaan luoda pohjan EU- ja Eta-alueen ongelmien ratkaisemiseksi tulevaisuudessa.

Kaikille asiaan vakavasti suhtautuville osapuolille on etua siitä, että Pohjoismaissa on toimivat ja oikeudenmukaiset työmarkkinat. Ne hyödyttävät sekä työntekijöitä ja yrityksiä, jotka noudattavat olemassa olevia lakeja ja sääntöjä.

Ajatus kolmikantakeskusteluista on noussut viime vuosina säännöllisesti esiin Pohjoismaiden neuvoston ja Pohjoismaiden ministerineuvoston työssä. Ministerineuvoston Norjan-puheenjohtajakauden aikana tasa-

arvoasian virkamieskomitealle annettiin tehtäväksi järjestää kolmikantakeskustelu tavoitteena vähentää palkka-eroja miesten ja naisten välillä. Norjan tuolloinen työmarkkinaministeri Anniken Huitfeldt nosti kysymyksen esiin uudelleen Ruotsin hallituksen vuonna 2013 järjestämässä konferenssissa, jossa käsiteltiin nuorisotyöttömyyttä. Huitfeldtin ajatus nuorisotyöttömyyttä koskevasta kolmikantakeskustelusta otettiin myönteisesti vastaan, mutta todettiin, että sitä on vaikea saada aikaan pohjoismaisella tasolla, sillä työnantajapuoli ei ole järjestäytynyt pohjoismaisella tasolla ammattiliittojen tapaan.

Juuri tämä on pääosin yksi suurimmista ongelmista rakentavan kolmikantakeskustelun järjestämisen kannalta. Ammattiliittojen osalta yhteistyö on laajaa ja toimivaa sekä liittojen kesken että kansallisella tasolla. Työnantajapuolella yhteistyö ei ole samanlaista. Työnantajajärjestöt tekevät löyhää yhteistyötä – ne esimerkiksi rahoittavat yhdessä Pohjoismaiden ministerineuvoston kanssa pohjoismaista mallia koskevaa hanketta. Niillä ei kuitenkaan ole yhteisesti rahoitettua keskustoimistoa, kuten Pohjolan ammatillisella yhteistyöjärjestöllä (PAY), joka työskentelisi päivittäin pohjoismaisten kysymysten parissa. Tämä heikentää mahdollisuuksia laajoille keskusteluille esimerkiksi pohjoismaisten työmarkkinoiden tulevaisuudesta pitkällä aikavälillä. Se kuitenkin tarjoaa mahdollisuudet keskustella työmarkkinoiden erityisalueista, joiden asiantuntijat voivat tavata ja keskustella perusteellisesti alalla esiintyvistä esteistä.

Toivomme konferenssia, johon osallistuisi työmarkkinoiden kolme osapuolta. Jäsenedotuksen tavoitteena on myös ottaa käsittelyyn työmarkkinoilla ajankohtainen aihe. Uskomme, että ongelmallisille osa-alueille on mahdollista saada aikaan rakentavia ratkaisuja. Tavoitteena on parantaa mahdollisuuksia, että kaikki osallistujat saavat konferenssista jotakin irti.

Edellä esitetyn perusteella Pohjoismaiden neuvoston sosiaalidemokraattinen ryhmä ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle, että se järjestää työmarkkina-alalla kolmikantakeskustelumalliin perustuvia vuotuisia konferensseja, joissa keskustellaan rakentavista ratkaisuista ajankohtaisiin ja rakenteellisiin esteisiin.

Piitimessä 7. elokuuta 2014

Anders Karlsson (S)

Ann-Kristine Johansson (S)

Annette Lind (S)

Billy Gustafsson (S)

Christer Adelsbo (S)

Christian Beijar (ÅSD)

Eeva-Johanna Eloranta (sd.)

Gunvor Eldegar (A)

Helgi Hjörvar (A)

Henrik Dam Kristensen (S)

Jorodd Asphjell (A)

Karen J. Klint (S)

Karin Gaardsted (S)

Karin Åström (S)

Knut Storberget (A)

Maria Stenberg (S)

Marit Nybakk (A)

Per Berthelsen (S)

Per Rune Henriksen (A)

Peter Johnsson (S)

Ruth Mari Grung (A)

Sjurður Skaale (Jvfl.)

Sonja Mandt (A)

Suna Kymäläinen (sd.)

Tuula Peltonen (sd.)

Pohjoismaiden neuvosto

A 1623/näring

Tekijä(t):
Sosiaalidemokraattinen
ryhmä

Käsittelijä:
Elinkeinovaliokunta

Dnro 14-00192-1

Pohjoismaiden neuvosto

A 1623/näring

Tekijä(t):
Sosiaalidemokraattinen
ryhmä

Käsittelijä:
Elinkeinovaliokunta

Dnro 14-00192-1